

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicorum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általunk katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Főszerkesztő és lap tulajdonos:
Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Bástya-utca 9.
Kiadóhivatal: Számmer Imre könyvnyomdája.

A magyar gazda bajai.

Sz.-Fejérvár, május 16

Alig van kulturállam a kontinensen, a hol a gazda ember oly tuányán viselkednék a maga érdekeivel szemben, mint azt a magyar gazda cselekszi. Panasz van bőven: siránkozni, szitkozódni, mindig másokat okolni a bajért, mely éri, a mostoha kelyzetért, a melyben sanyilódik, — ezt értik pompásan a mi gazdáink; de önérejükől segíteni magukon s helyes végén fogni meg a dolgot, még mindig nem értek meg erre egészen. Nagyon sok van még bennük a büszke dzsentriből, a régi táblabírból!

Legnagyobb nyomorúságát a silány hitelviszonyok képezik a magyar gazdának, de azért ne adj Isten, hogy minden erejével iparkodnék végét vetni e bajának! Mert nagy ám még bennük a szittyva büszkeség, — no meg a tunya élhetetlenség!

Nyavalyog a gazda szüntelenül, hogy mily nehéz hitel, pénzt teremteni, aztán mily súlyos dolog elviselni a hitel terhét, ha már egyszer meg van. Azt azonban már nem mondja el a jámbor, hogy mérhetetlen tunyasága s a közgazdaság terén való teljes tudatlansága folytán mily utomódon szerezte meg azt a terhes hitelt. Természetes, hogy azon a módon, a mely legkevesebb fáragságot igényel: egyszerűen nem szerzett, hanem szereztetett pénzt régi jó szokás szerint. Hogy a falu kormárosától-e, avagy valami ursorára dolgozó obscurus pénzintézetétől-e, azzal már nem sokat gondol a jó gazda. Ez a pénz persze hogy drága s bizony sok szép ősi dominium előtt nem olvashatnánk most idegen neveket a telekkönyvben, ha a derék magyar gazda utána nézett volna, hogy ugyan nincs-e a világon egyéb módja is a hitelszerzésnek?

A gazda siralmas hitelviszonyainak elsősorban maga a gazda az oka, de mi tagadás benne, bátran lehet a bajért okolni az egész társadalmat s különösen a sajtót. Minden kulturállamban azon van a társadalom, a sajtó, hogy utmutatásaival támogatassa az őstermelőt, — a gazdát; nálunk azonban megfordítva áll a dolog. Hogy miért, annak egyszerű a magyarázata. Az az osztály, mely a tőkét uralja, nem a gazda támogatását, hanem csak önzérkedési szempontból való kihasználását tartja érdekének. A tüke lovagjaira nézve

kész veszedelem volna, ha fölnyílnék végre a gazda szeme s ha végre meglátná a helyes utat, melyen haladnia kell, hogy boldoguljon. Port kell hát hinteni a szemébe, inkább hadd vakuljon, mintsem lásson. És a sajtó?! Hja, a sajtó oda huz, a hol tüke pihen a Wertheim szekrényekbe.

Az utóbbi időben egy sereg lelkes ember megindította a mozgalmat a gazdák érdekeinek a megóvására. Verejtkezve fárad ez a csapat, de szavait, mintha csak a pusztába kiáltaná A jó magyar gazda lusta meghallgatni az okos szót, mert annak követése némi fáradsággal járna.

Hogy tovább ne menjünk, itt van a keresztény fogyasztási és hitelszövetkezet, a mely csodálatos buzgósággal, lelkesedéssel működik s a melynek oly emberek állanak az élén, a kikben ugyancsak megbizhatik a legkétkedőbb gazda is! Szívükben jóakarattal, ajkukon őszinte jó tanács van ez uraknak, tetteiket az őnzetlen lelkesedés jellemzi. — s még sem bírják még egészen kizavarni tunyaságából a magyar gazdát!

Pedig ha valami, úgy ez a szövetkezet segíthet igazán a gazdaemberen. Sütba hát avval az örökös panaszszal, nyavalygással, tisztelt földtúró polgártársak! Nyujtsák oda e helyett kezeiket a segílyt kínáló jobbnak, hallgassák meg az önöknek való jó tanácsot s iparkodjanak avval élni is. Sorakozzanak minél tömegesebben a zászló alá, melyet a Keresztény fogyasztási és hitelszövetkezet megalkotói kibontottak, próbálják meg egyszer tenni is, nem csak siránkozni s meglátni, hogy idővel minden bajuk almulik s nem lesz okuk többé az örökös panaszra!

A katolikus autonomia.

Az autonómiai kongresszus 27-es bizottsága tegnap délután folytatta tanácskozásait. A 9-es bizottság javaslatainak tárgyalása során a 23. §-t a következő szövegben állapították meg: „Az egyházközségi gyűlések az egyházmegyei világi képviselőválasztókat hat-hat évre a következő számarányban választják: a) minden egyházközségi gyűlés, a melynek 400 tagja van, vagy azon alul, választ két képviselőválasztót és egy póttagot; b) minden egyházközségi gyűlés, amelynek tagja 400-on felül, de 1000-on alul van, választ 4 képviselő-

választót és két póttagot, ha 1000-on felül van, minden további 500 tag után egy képviselőválasztóval többet.“ A 24. §-t, mely szerint „a választás foganatosítására az egyházközségeket minden hatodik évben a megyés püspök hívja föl“ — változatlanul elfogadták. A 25. §-t ebben a szövegben fogadták el: „Azon egyházközségi gyűlést megelőzőleg, amelyen a világi képviselőválasztók választandók, az egyházközségi tanács a szavazatszedő küldöttségbe két tagot és egy póttagot akár saját kebeléből, akár az egyházközségi gyűlés tagjai sorából választ. A szavazatszedő küldöttség elnöke a plébános, ennek akadályoztatása esetén a világi másodelnök.“ A 26., 27. és 28. §§-okat, amelyek a szavazatok beadásának módjáról rendelkeznek, változatlanul elfogadták.

A 2. § értelmében „azok, kik viszonylagosan legtöbb szavazatot nyertek, lesznek az egyházközség képviselőválasztói, illetőleg póttagjai.“ A 30. §-t némi módosítással fogadták el. A 31. § szövegét így állapították meg: „Egyházmegyei világi képviselőválasztónak választható az egyházközségi gyűlés irni s olvasni tudó világi tagja. Nem választható azonban az: a) ki állami, megyei, városi vagy községi hivatalt visel, vagy közszolgálatban alkalmazott; b) ki az állam által kezelt valamely vállalatnak állandó alkalmazottja; az a) és b) alatt említettek azonban csak azon egyházközségi gyűlés által nem választhatók, mely egyházközség területére, vagy hűveire az illető hatóság vagy vállalat alkalmazottjának működési köre kiterjed.“ A 32. §-t a bizottság a következő szövegben állapította meg: „Egyházmegyei világi képviselőválasztók, továbbá az egyházmegye területén levő, a tanszékeket világi tanerőkkel ellátó katolikus fő-, középiskolák, tanítóképzők és szakoktatási intézetek igazgatói és minden egyes olyan intézet tanári karának kebeléből választott egy-egy tanár Minden tanári kar általános szótöbbséggel választja tagjai sorából képviselőválasztóját. Ezen képviselőválasztók szavazó lapjaikat azon esperességi kerület székhelyén adják be, melynek területén fő- vagy középiskolájuk van. A 33. szakaszt a következőképpen módosították: „Az egyházközségi gyűlés választja 6 évre az egyházközségi tanács választás alá eső tagjait, (37. §.) A választás felkiáltással történik a tanács minden tagjára külön, de ha az egyházközségi gyűlés 20 tagja szavazást kíván, az elrendelendő. Az egyházközségi tanács tagjainak választása ugyanolyan módon történik, mint a világi képviselőválasztók választása. (26—29. §§.) Az egyházközségi tanács tagjaivá

Rendkívüli olcsó árakért szerezheti be a t. közönség **STEININGER SÁNDOR** dívat-, vászon- és fehérnemű üzletében, a legdivatosabb tavaszi és nyári szöveteket és mosó kelméket, általánosan elismert jó hírnevű gyárosok készítette vasznak, schiffonok és fehérneműeket, szőnyegeket, csipke és szövetfüggönyöket, stb. efféle cikkeket. „Gelént gyönyörű mintákban 38 kért méterenként“ kapható **Steininger Sándor Székesfejérvár, Nádor-utca 2. szám** teljes-köz sarkán levő üzletében.

Mai lapunk 4 oldal.

csak az választható, ki a jelen szervezet 31. §-a szerint képviselőválasztónak választható.

A 34. § értelmében a képviselőválasztók és az egyházközségi tanács tagjainak választása ellen esetleg emelendő panaszok a választás napjától számított 15 napon belül az egyházmegyei tanácshoz nyújthatók be, mely a beadott panaszok fölött az esetleg szükséges vizsgálat befejezése után végérvényesen dönt és a választás megsemmisítése esetén az egyházközséget új választás megejtésére hívja föl. A 27-es bizottság ezután a 9-es bizottsági javaslatnak az egyházközségi tanácsra vonatkozó szakaszait tárgyalta.

Élőképek.

Május 13-án és 14-én.

Élőkép-előadásokat rendezni nemcsak fáradságos és sok áldozatkészséget igénylő munka, hanem igen nagy művészi feladat is, melyet csak kello jártassággal a festészet terén, finom ízléssel és műérzékkel lehet megoldani. E feladatot vállalták magukra a Jótékony Nőegylet élőkép-rendezői, s midőn azt mint uttorok teljesen maguk erejére támaszkodva, ugyszólván minden segítség nélkül, csupán a nemes ambíciótól s jó ízléstől támogatva, elég szép sikerrel megoldották, méltán kell elismeréssel adoznunk a rendező bizottság buzgóságának, a közteműködők áldozatkészségének, kik sem költséget, sem fáradságot nem kíméltek, különösen pedig *Szőgyény-Marich* Julia urhölgy buzgó tevékenységének, ki megteremtője, ugyszólván levek volt az egésznek. Csak ugy várhatjuk városunk kulturális emelkedését, ha azt élénk közszellem lengi át, ha nemcsak pártoljuk a művészetet, hanem mi magunk áldozunk a Muzsának.

Minden elfoglaltság nélkül akarván szólani e művészi szempontból igen fontos eseményről, távol tartjuk magunkat az üres bókólástól, dicsérő áradásokról, melyek mit sem érnek s épügy akarunk rámutatni az előadásuk hiányaira, mint azok szépségeire.

Ily szempontból főgván fel a dolgot, míg egyrészt el kell ismernünk, hogy a bemutatott képek legtöbbje jó ízléssel volt megválasztva s dicséretes buzgalommal volt elrendezve, másrészt hiába ámitanók magunkat avval, hogy az előadások minden tekintetben kifogástalanok s tökéletesek voltak. Mindnyájan éreztük azok hiányait: elő sorban hiányt éreztük a művész embernek, ki őszhangot öntött volna a rendezésbe, aki a csoportokat nemcsak pontos utánzással, hanem műérzékkel összeállította, a kosztümöket megválasztotta volna s különösen pedig kiválasztotta volna azokat a képeket, melyek alkalmasak arra, hogy élőképek tárgyául szolgáljanak, mert ez mind oly feladat, mit csak művészember képes megoldani.

Hiányt éreztük másodsorban a fényhatást előidéző eszközöknek, melyek nélkül élőképeket rendezni igen bajos dolog. Igaz, hogy a tetemesebb költségeknek a jótékony cél szenvedte volna kárát, de ha valamit akarunk, nem szabad takarékoskodnunk a legszükségesebb kellekeknek, s különben is egy reflektor kikölesönözése nem okozott volna valami nagy költséget. Annyi bizonyos, hogy a görög tüz egyáltalán nem alkalmas élőképek megvilágítására, mert az sem az arcokat, sem az alakokat ki nem domborítja, legfeljebb némi hangulatot kölcsönöz a képeknek. De sokszor még a görög tüzzel elérhető hatás is elmaradt, mert a rendezők nem voltak tisztában avval, honnan világítsák meg a képet. Végül még az is nagy hátrányára volt a tablónak, hogy a szereplő hölgyek közül senki sem akart a háttérben maradni, a mi miatt a csoport képek, így különösen az „*Aratási ünnep*“, nem a legjobban sikerültek.

Mindzen nem akar gáncsalódás lenni, csupán egyszerű constatalása azon hiányoknak, melyeket az előadás folyamán a képek minden ázsépe mellett is mindnyájan éreztünk, s a melyekre talán egy jövőben még rendezendő

élőkép-előadás alkalmával figyelembe fognak venni.

Ezen általános megjegyzések után térjünk át a részletekre.

Szombath, május 13-án. Az első képbén hét kedves leányfej a „*Gyurkovits leányok*“ at mutatja be Linek Lajos ismeretes festménye után. A hét Gyurkovits-leány *Juhász* Ilona (piros atlasz ruha pirosgázal és szürke prémes belépővel), *Rády* Vilma, (fehér derék, a hajban fehér rózsával), *Vértessy* Matild (fehér szatén kivágott derék zöld szalag díszszel, fehér crepp bébé kalap rózsaszín rózsákkal és zöld lekötő szalaggal), *Kovács* Erzs (rózsaszín crep de sin bluz), *Gáncs* Elvira (rózsaszín szatén ruha rózsaszín szalaggal, hasonló színű bébé crepp kalap fehér tollakkal rózsák és orgonával díszítve), *Wertheim* Juliska (fehér battiszt bluz kiasé kivágva csipke fodorral, a hajban fehér szalag), és *Fittler* Vilma (fehér battiszt ampir ruha), kisasszonyok voltak. A kép igen szépen sikerült, a mi könnyen megmagyarázható abból, hogy a legszebb lányokat választották ki a Gyurkovits-leányok ábrázolására. Négyyszer ötször kellett felhuzni a függönyt, hogy a közönség eleget gyönyörködhessek bennük.

A második képbén *Sinibaldi* „*Morgenroth*“ című festményét mutatta be hat rózsaszín crepp ampir ruhába öltözött lányka (*Varga* Rózsa, *Fittler* Lujza, *Dieballe* Erzi, *Rády* Margit, *Kuti* Jolán és *Lichtneckert* Piroška kisasszonyok), a mint virágzó mezőben állva mosolygó arcokkal tekintenek a kelő nap felé.

Ezen képnél éreztük legjobban a megvilágítás gyarlóságát; az alakok nemcsak egymás arcára, hanem a hátsó vászonképre is árnyékot vetettek, azonkívül a megvilágítás helyét is többször változtatták, a mi hatást igen zavarta.

Harmadik kép volt a „*Kedvencek*“ (Q. Papperitz: „*Liebes Volk*“) tizenegy kis baba egy hekeretben. Az apróságok voltak: *Acs* Margit, *Albrecht* Armida, *Giffing* Lenke, *Jurasz* Gabriella, *Német* Mariska, *Német* Margit, *Kapistory* Mariska, *Kövesy* Rózsika, *Sauer* Constantina, *Szalvik* Hermin és *Albrecht* Alfréd. Kedves kép s azonkívül a szülőknek nagy örömet okozott.

Negyediknek E. Brack képét, a „*Karácsonyi dal*“ t mutatták be. Hangulatos kép, mely eddig a legsikerültebb volt. Négy lányka játszik, vagy akar játszani egy karácsonyi dalt: a zongora mellett ül *Piski* Paula k. a. (fehér atlasz ampir ruha rózsaszín szalaggal és crepp díszszel), mellette a kottánál *Gebert* Ottilia k. a. (almazöld atlasz ruha, francia viselet) az előtérben *Pauer* Lujza (uszályos rózsaszín aljban zöld bársony szegélylyel rövid zekés czaknis derékkal), mellette jobbról *Pauer* Mariska (kék atlasz pongyolában csipkemoly kendővel) kisasszonyok a hegedűjüket hangolják. A rokokó kiállítású kép nagy tetszést aratott.

Az ötödik kép volt. „*Az aranyos nagybácsi megérkezése*“, mely sajnos a legkevésbé sikerült. A zsáner-képek különben sem alkalmasak tablókra, ez pedig éppen semmit sem fejezett ki. A megérkező nagybácsit (gróf *Festetics* Bennő), nagy örömmel fogadják a lányok: gróf *Festetics* Dorka (sárga ruha fehér csipkedíszszel, török figaró), *Juhász* Ilona (rózsaszín muszlin ruha fehér csipkével és fekete bársonnyal díszítve), *Rády* Margit (ezüst szürke ruha, fehér selyem betét), és *Szemerey* Anna (rózsaszín battiszt ruha csipkedíszszel) kisasszonyok; kik mindnyájan kapnak valami ajándékot a magával hozott nagyszámu csomagokból. Mint mondtunk e zsáner kép nem érdemi meg a fáradságot, hogy élőképbén bemutatásuk, s a rendezők bátran kihagyhatták volna.

Ruff Béla ur szavaltta el ezután György Vilmos egy költeményét, az „*Anyai feddést*“ sok érzéssel és melegséggel.

Legszebb volt az utolsó kép, a *Tavaszi ebédese*, a melyet a legnagyobb gonddal és áldozatkészséggel állítottak ki. E kép méltán megérdemelte azt a viharos tetszést, melyben részesült.

Gyönyörű szép ligetben vagyunk, amely-

nek háttérében egy magaslaton áll a Tündérkirálynő, *Kuthy* Jolán k. a. (fehér atlasz rövid ujjú kivágott ampir ruha uszálylyal, a fején csillagokból és félholdból álló csillagó korona s abból fényes gyöngyökkel kivart hosszú fátyol hull alá, mely az egész alakot takarja, kezében varázspálcát tart), mellette jobbra a Rózsakirálynő *Varga* Rózsa k. a. (rózsaszín selyem ruha, felette tarlatan rózsaszín szirmok, gazdag rózsadísz, fején korona és fátyol), körülöttök félkörben állanak a többi királynők, mint a Napraforgó, *Fittler* Lujza k. a. (sárga atlasz ruha, illuzion díszszel, a fejéket egy remek napraforgó képez), *Hóvirág*, *Wertheim* Juliska k. a. (fehér atlasz princess ruha illuzion fodrokkal, az aljón és a kivágásnál „*deus hóvirág*“ füzérekkel, a hajban szintén, kezében kis arany kosár hóvirággal), az *Ibolya*, *Heinits* Katinka k. a. (lila selyem alj illuzióval, illuzió derék ibolya díszszel, a fején szintén ibolyadísz), a *Laptaróza*, *Szemerey* Anna k. a. (fehér moll ruha huzott derékkal, fehér laptaróza girlandokkal dusan féldíszítve, a nyitott hajú laptaróza font kis koszoru), a *Pipacs*, *Heiss* Mariska k. a. (4 szirmból álló vörös atlasz-szatén alj, belül fekete crepp fodorral egy óriási pipacost képez, melynek szárát kivágott zöld atlasz derék alkotja, a fejdísz egy külön álló pipacs, belsejét az arcz helyettesíti), a *Gyöngyvirág*, *Kreuzler* Anna k. a. (zöld atlasz derék és fehér moll szoknya nagy levelekkel és gyöngyvirággal díszítve, fejdísz és kézben botnak szintén gyöngyvirág), a *Vadrózsa*, *Kovács* Erzi k. a. (govvirózott selyemgaze ampir ruha elágazó vadrózsaágakkal díszítve) a *Buzavirág*, *Tantossy* Mariska k. a. (világoskék illuzion plissirozott alj díszítve füzéren lecsüngő buzavirággal és fűszálakkal, fején nagy kalap buzavirágból), a *Fehér-Liliom*, *Rédl* Ida kisasszony (lilium alakú fehér atlasz princes ruha, a vállakról hosszasan alácsüngő lilium-ág és virággal, a fején lilium-koszoru, a kézben egy lilium-ág), az *Orgona Szabó* B. Anna k. a. (lila tüll ruhában, orgonával, atlaszszal és harmatcsepp-utánzáttal díszítve), a *Sárga Akác* *Rády* Vilma k. a. (sárga tüll ruhában, sárga atlaszsal és akácacsal díszítve), a *Margaretha* *Herczeg* Ida k. a. (kivágott, rövid ujjú fehér govvirózott taffet alj, fehér atlasz derék muselin áthuzattal, az egész ruhán margaretha guirlandok futnak le, a hajba egy nagy marg retha betítve), a *Rózsa-Szekfi* *Mattess* Anna k. a. (a derék zöld atlaszból szűkfűcsokorral, az alj rózsaszín tüllből szekfi képez), a *Fehér Narcisz* *Turtossy* Ilonka k. a. (fehér plissirozott illuzium alj bevonva narcissal a derék és ujak hasonlóan, fűjén nagy kalap narcisból), a *Vörös Szekfi* *Kovács* Ilonka k. a. (vörös illuzionból szekfi alakú alj és ujak. kivágásnál szekfi díszszel, zöld öv), a *Harangvirág*, *Pisky* Ilona k. a. (sárga govvirózott crepp ruha, ráboruló sárga és zöld atlasz levelekkel. A govvirut egy harangvirág képezi), az *Alma-virág*, *Lichtneckert* Juliska k. a. (rózsaszín atlasz ruha, tüllel és almavirág díszszel), a *Nefelets*, *Kuthy* Viola k. a. (halvány kék atlasz ruha, kivágott, rövid ujjú derék, az egész tüllel bevonva és nefelets füzérral és csokrokkal díszítve), a *Félkör előtt áll a rózsákból készült kocs*, amelyen a *Tavaszi*, *Keller* Gabrinlla k. a. (ruhája virágos zöld atlasz harmatcseppes gázsal bevonva különféle tavaszi virágfüzérral díszítve, szőke fűrtös fején virágkorona van) megérkezik, a bintót rózsaszín szalaggal összefűzve három kis fehér Pillangó, (fehér tarlatan ruha aranyal beszőve, arany lepkék a vállakon, a hátat fedi a lepke szárny), *Szabady* Annuska, *Vörös* Lilike, *Sauer* Constantina, és három kis Fecske, (fehér creplisz ruha, vörös nyakdíszszel fekete tollszárnyak a vállon, a fejen kis fecske), *Acs* Margitka, *Vörös* Tónika és *Kapistory* Mariska vonják, mindnyájan hófehérbe öltözve.

Mikor a függöny felgördül, a virágok alszanak, várva a Tündér varázsszavát, melyre felemelik fejüket s felemelkednek hosszú alkukból.

A kép hatását emeli a kíséző bájos muzsika az oboa andalító hangja, mely tökéletesen teszi a tavaszi hangulatot. Szükségtelen módanunk, hogy a közönség el volt ragadtatva a bájos képtől, s nem győzött betelni nézésével.

Vasárnap, május 14. A második előadás általában véve sokkal jobban sikerült, mint az első, a képek változatosabbak, a rendezés és világitás gondosabb volt. *Frycsay* karmester ur is jobban összeválogatta a zeneszámokat, ami nagyban emelte az előadás érdekességét.

Az „Orpheus nyitány” elhangzása után felgördült a függöny s a „Gyurkovits leányok” ismét láthatók lettek, ezuttal személyváltozással. Jobbról első helyen állt *Varga Rózsa* (fehér batiszt derék), utána *Fittler Luizika* (rózsaszín krep derék, zöld szalaggal, f. hér bébék-alap rózsákkal), *Heisz Mariska* (fehér batiszt derék fehér creppel, rózsaszín szalaggal), *Polacsek Anna* (fehér batiszt ruha, négyszögű kivágással) kisasszonyok s végül áll a legifjabb Gyurkovits leány cziczával kezében *Lichtneckert Piroska*. Némelyek állítása szerint a vasárnapi Gyurkovits leányok még szebbek voltak, mint a szombatiak.

Ezután T. Bralvons comte „Erntetanz”-át mutatták be „Kalász tánc” czim alatt, mely egyike volt a sikerültebbeknek. Középen állt *Rosberger Emilia* k. a. (fehér batiszt ruha, rózsaszín szalaggal és virággal díszítve), mellette jobbra és balra *Lichtneckert Piroska* (buzavirág kék ruha, zöld szalaggal), *Richter Irén* (halvány zöld ruha, vörös virággal díszítve), *Lichtneckert Piroska* (sárga selyem ruha, rövid fehér ujjal), *Herczeg Irén* (rózsaszín millefleur csikos ruha rózsaszín és fehér díszszel), *Keller Elvira* (piros atlasz ruha, nagyvirágos piros gazir ampír fölötté arany övvel és rózsaszín fáttyóval), *Kohn Ilonka* (lila batiszt ruha, szalag díszszel) kisasszonyok.

E kép, melynek megvilágítása is elég jól sikerült, igen kellemes hangulatot keltett s nagy tetszésben részesült.

Ezután ismét az apróságok matattak be egy képet, *Kaulbach Cornevalballját*, melyben ezuttal a férfinem volt tulnyomó számmal képviselve. Balról *Szabady Palika* állott, nagy elégteliséggel szemlélve a díszes közönséget, mellette ülve sorakoztak *Szabady Andor*, *Lichtneckert Feri*, *Kapistory Károly*, *Kapistory Ferencz*, ifj. *Gebhard Bódog*, *Fittler Imre* és *Szabady Annuska*.

Az „Aratási innep” mely a megegyeszer bemutatott „Hajnal virradása”-t követte, nem sikerült olyan jól, mint a főpróbán. Ennek pedig az volt az oka, hogy a csoportok elhelyezését megváltoztatták, a cigányok egészen háttérbe szorultak, a balfelel levők pedig hogy mindnyájan 1 itassanak, részesül egyenes vonalba állottak fel, a mi természetesen a művészeti szempontok rovására történt. A k p azt ábrázolja, mikor az arató nép átadja urnójának és urának a buzakalász koszorút. Az urnó gróf *Festetics Dorka* k. a. (fehér illuzion krem brokat alj orgona virágokkal díszítve bordó plüs kabátka arany díszítéssel, csipke fáttyó), oldalt a buzakalász koszorút tartják *Gazdy Blanka* (rózsaszín derék, fehér alj), *Gazdy Ella* (fehér plüs könnyű alj, kék selyem mellény, selyem díszítéssel), *Pisky Ilona* (virágos batiszt ruha, piros bársony pruszlák), *Heilmann Ilonka* (rózsaszín alj, fekete mellényke aranynyal díszítve, piros fejkötő) a másik felén sorba állanak *Moénich Jolán* (bordó plüs mellény aranyos sujtással, fehér moll ruha), *Fittler Vilma* (fehér alj nemzeti szalaggal megyszínű mellény arany sujtással, párt), *Richter Irén* (vörös bársony mellény, vörös selyem alj), *Szabó B. Anna* (zöld selyem mellény, rózsaszín szaten alj), *Tóth Laura* (fehér cutrirozott moll alj, bársony mell), *Balogh Málcsi* (piros batiszt alj, piros selyem mellény és piros kendő), *Pisky Ilona* (virágos batiszt alj, piros bársony mellény) kisasszonyok. Az urak: ifj. *Schnetzer Nándor* és *Szenes Oszkár* (sötét megyszínű magyar ruha). Parasztruhában vannak *Rupp Kálmán*, ifj. *Almássy János*, ifj. *Füth Imre*, *Havranek Géza*, *Hellay Jenő* urak. A cigányok *Báró Jenő*, (primás), dr. *Kornis Zoltán* (pikulás), *Vida István* (kisbögös), *Wertheim Pál* (csibalmos) urak.

Az ötödik, illetőleg hatodik kép volt „Cornelia”, mely azt a jelenetet ábrázolja,

midőn a Grachusok anyja büszkén mutatja ékzereivel kérkedő barátnőjének gyermekeit, akik az ő ledrágább s mindennél becsesebb ékszerei. Cornelia volt dr. *Szabady Józsefné* urhölgy, (görög öltözet öröm szövetből, fölötté öröm merveillőz, fekete crepdesin fáttyó), a barátnő *Báró Jenőné* urhölgy (kék szövet öltözet, fölötté zöld bársony palást arany díszítéssel), a gyermekek pedig *Kapitány Ferencz* és *Papp Miklós*. A képek nagy hatása volt s a függönnyt számtalanszor kellett felhuzni a közönség kívánságára.

Ruff Béla ur jelent meg ezután ismét a pódiumon, előadva *Antonius* beszédjét *Caesar* holtteste felett (részlet *Sehaks pere Julius Caesar-jából*), melyet még közkívánatra egy monológ-gal kellett megtoldania. Végül a „*Tavaszi ébredés*”-t ismételték meg ugyanazon szereplőkkel, mint előző napon.

A közönség mindkét előadás folyamán teljes elismeréssel adózott a rendezők buzgó tevékenységének, s zajos tapsokkal jutalmazta azok fáradozásait. Végül itt közöljük a rendezőbizottság névsorát, kiknek e kellemes szórakozással eltöltött estéket köszönhetjük: Elnök: *Szőgyény Marich* Julia urhölgy, bizottsági tagok: *Karl Józsefné, Keé Istvánné, Fittler Béláné, özv. Felmayser Károlyné, Dr. Varga Zsigmondné Nagy Ignáczné, Dietrich Szilárdné, Lichtneckert Antalné, Wertheim Arminné, Weber Károlyné Vörös Szilárdné, Aujezdsky Adulfné, Schnetzer Nándorné, Szépegy Gézané* urhölgyek, és *Gebhard Bódog* ur titkár.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hir.** Steiner Fulöp dr. megyés püspök ő méltósága tegnap Budapestről visszatért városunkba.

— **A Szentatya mint költő.** A minap adták elő a rheimsi székesegyházban azt az oratóriumot, amelyek zenéjét *Théodore Dubois*, szövegét nem kisebb ember írta, mint — a pápa. Ebből az alkalomból *Charles Benoist* elmondja a *Tempsban*, hogy egyszer, amikor a Vatikánról szóló könyvét írta, egy kihallgatás után így szólt hozzá a szent atya:

— Ön, mint hallom, szeretné olvasni a verseimet. Ime, fogadja ajándéku! az első kötetet.

Alig, hogy az előszobába ért, Benoist megnézte a könyvet. Hőfehér bőrbé kötött kis könyv volt, külső borítékán az aranynyomású pápai jelvényekkel. Belül minden vers másféle betűkkel, más színű nyomdafestékekkel van nyomva. Egyik másik világoskék, van rózsaszínű, ezüst szürke, halványzöld. Annak tanulságáról hogy a pápa mily különféle tárgyakat dolgoz föl, citálja az értékes kis kötetből az *Ars photographica* című, 1847-ben írott verset amely a következőképpen hangzik:

Expressa solis speculo
Nitenis imago, quam bene
Frontis decus, vim luminum
Refers, et oris gratiam!
O mira Virtus ingeni,
Novumpac monstrum! Imaginem
Naturae Apelles acmulus
Non pulchriorem pingeret.

(Fordítása: napsugárból leszűrt ragyogó kép, mily jól adod vissza a homlok díszét, a szemek erejét, és az arc báját. — Oh, csodálatos erénye a lángésznek, ismeretlen csoda! Apelles, a természet vetélytársa sem festene szebb képet.)

— **Oltáregyesület.** Az idei kiosztások alkalmával a következő székesfehérváregyházi megyei szegény templomok részesültek adományban: *Tahi-Tótfalu* 1 fehérmiseruha, 1 velum, 1 öröklámpa, 1 pacificale, 3 canontábla,

1 ostyasütővas késekkel, 2 minster karing. *Csoór* 1 fekete palást, 1 missale romanum. 1 halotti misekönyv. *Inota főkeploma* 1 kehely, beteglátkatási szelencze bursával, 1 alba, 2 vállkendő, 2 corponale, 6 kehelytörő, 6 kéztörő. *Gánth* 1 monstrantia javítás és aranyozás, 1 pacificale, 1 oltárbrosz. *Vörösvár* — *Szent-Iván főkeploma* 1 violaszínű vecsernye palást, 1 fehér—viola magán stola, 2 alba, 2 karing, 2 fekete ministrans ruha. *Sár-Aba* 1 viola színű miseruha, 1 fekete palást, 1 füstülő tömjéntartóval. *Tököl* 1 menyezet javítá. 1 fehér ünnepi mise ruha, 2 alba, 2 karing. — *Az Anna-kápolna* 6 gyertyatartó, 1 alba, 1 karing, 1 oltárterítő. *Balinka* 1 fehér vecsernye palást, 1 fekete palást, 1 öröklámpa, 1 oltárkereszt, 1 szenteltvíztartó hintővel, 1 keresztelési tálcza kannával, 2 karing, 6 kehelytörő, 6 kéztörő, 2 palla. *Kiszkeve* — *Sziget-Becsé főkeploma* 1 viola színű vecsernye palást, 1 fekete palást, 2 violaszínű ministrans ruha.

— **Tűzoltó gyakorlatok.** *Bélaury Burghardt* Rezső dr. fejmegyei tűzoltó-szövetség alelnöke és *Vida Pál* szövetségi titkár, valamint a fejtérvári járás tűzoltóságának jelenlétében most vasárnap folytak le a helybeli tűzoltók gyakorlatai, melyeknek precíz kivitele megszerzte újból az egyesületnek az elismerését. Délután 2 órakor a Sóstón majáliszt rögtönöztek derék tűzoltóink, melyre a vendég tűzoltók is hivatalosak voltak. A déli vasuti tűzoltó banda játéka hamarosan tánczra perdítette a fiatalokat, mely pompás hangulatban járta késő estig. Fel kell említeni hogy ez alkalomból szépségverseny is volt, s az első díjat *Bencsik Erzsébet* nyerte el.

— **Talált olvasó érmeke.** Ma egy kis zaccokban 17 ezüstözött fém képecske és egy kereszt találtatott. A jogos tulajdonos a tárgyakat a rendőrségnél átveheti.

— **Báró Splényi Ödön vizsgálat alatt.** Az Engel-féle borhamisítási ügy alapos csávába mártotta *Splényi Ödön* báró budapesti rendőrtanácsost, a belvárosi kapitányság vezetőjét. *Splényi* annak idején egyszerűen visszaadta az Engel-czégnek az elkobzott bormintákat s egészben véve szabálytalanul járt el a vizsgálat során. *Splényi* fegyelmi alá került, de egyszerű pénzbírsággal megszabadult a bajtól. Újabb azonban *Polónyi Géza* interpellált az ügyben a Házban, mire *Plósz* miniszter olyan választ adott, amely *Splényi* báróra nézve éppenséggel nem mondható megnyugtatónak. A miniszter ugyanis ezeket mondta: En ebben az ügyben az interpelláció következtében *Splényi Ödön* báró rendőrtanácsos által az *Engel József* és fia ipecsi és promontóri bornyagykereskedő czég borhamisítási kihágási ügyében folytatott eljárás iratait, valamint ebből az ügyből kifolyólag *Splényi Ödön* báró ellen folytatott eljárás iratait beszerkeztem. Ezeknek az iratoknak gondos áttanulmányozása után arra a meggyőződésre kellett jutnom, hogy báró *Splényi* által az *Engel* czég ellen folytatott borhamisítási ügyben oly jelenségek forognak fenn, melyek elég alapot szolgáltatnak arra, sőt szükségessé teszik, hogy bíróság megvizsgáltsassék, vajjon báró *Splényi* nem követett-e el büntetendő cselekményt? Meg kell jegyezmem, hogy nem hagyhattam figyelmen kívül azt, hogy a kérdéses ügyben már a másodfoku fegyelmi hatóság jogerejüleg határozott és hogy a másodfoku fegyelmi hatóság nem látott olyan jelenségeket fentorogni, amelyek az ügynek büntető utra való terelését szükség-

I R O D A L O M.

gessé teszik. Ezt a körülményt azonban nem tarthattam magamra nézve, iránnyadónak. A közzéadásának feladata és hatásköre ugyanis teljesen független a közigazgatási és nevezetesen a fegyelmi bíróság felfogásától és véleményétől is. Ennélfogva kötelességemnek tartottam a királyi ügyészt atasítani, hogy Splényi Ödön báró ellen az Engel József fiaii cég ellen borhamisításkibágási ügyben követett eljárása miatt a hivatali hatalommal való visszaélés miatt a bűnvádi eljárás megindítása iránt indítványt tegyen.

— **Jegyző választás.** Nagy-Láng községben lemondás folytán üresedésbe jött község jegyzői állást f hó 14-én töltötték be választás útján. Kálmán Vincze főszolgabíró elnöklte alatt folyt a választás, melynek az lett az eredménye, hogy a jegyzői állást Hiesler Géza felső-pulyai (Sopron m.) közjegyző nyerte el.

— **Daczára a folyton tartó áremelkedésnek** a selyem árúknak, Schubert és Schlesinger cég-nél valódi kínai pongis-selymek, melyek előbbi ára 1 frt 40 kr. volt, a legszebb színárnyalatokban és tönkre tehetetlen jó minőségben most — 65 kr-ért — kaphatók.

— **Öngyilkosság.** Ercsi községben e hó 11-én reggel 9 órakor Strohmayer Mihály ercsii illetőségű, 22 éves, hentes legény, Steinhach Mihály szerűs kertjében egy kazal tövében forgó pisztolylyal kétszer mellbe lötte magát; a lövésre Szép József utbiztos, Kajlits Antal utkaparó és Rabi István segítségére mentek, de már ekkor Strohmayer haldoklott. Miután nevezettet Dr. Dömötör József ercsii körorvos mint csendes természetű elme betegét gyógykezelté, valószínű, hogy tettét beszámíthatlan állapotban követte el.

— **Cirkusz.** A Victor-féle cirkuszban, melynek társulatát ma reggel külön vonat városunkba, ma este már megkezdik az előadásokat. A program élvezetes estét ígér s reményt nyújt arra, hogy közönségnek művészi erők produkcióiban lesz része. Reggel vezették be a vasutrol a cirkusz pompás lovait. A szép állatok sokadalma valóságos látványosságot képezett az utcák közönségének. Az óriási sátorcirkusz teljes kényelemmel van berendezve s még rossz időben is biztosságot nyújt a publikumnak.

— **Holttest az erdőben.** Bodajk községnek Balinka felé eső erdejében egy férfi holttestére akadt tegnapelőtt a községi kanász. A tetem egy fa alatt hevert s nyakán meglehetősen hosszú zsinég volt. A kanász nyomban jelentést tett szomorú leletéről s másnap már megtartották a hatósági vizsgálatot. A jelek mind arra mutattak, hogy a boldogtalan ember fölakasztotta magát, még pedig már jó néhány nappal ezelőtt. Időközben a zsinég elszakadhatott s úgy került valószínűleg a tetem a földre. Körülbelül 60—65 éves öreg ember lehetett a szerencsétlen, de személynazonosságát még nem sikerült megállapítani. A tetem fején baloldalt diónagyságu kásadaganat volt. Könnyebb agnoszkálás céljából temetés előtt lefénykép zték a hullát.

— **Egy kényelmesen berendezett nyári-lak** 3 szobával, parkirozva, a Jszőlőhegyen egész nyárra kiadó. Bővebbet a Kiadóhivatal.

— **Egy kisebb vas takaréktűzhely még nem** használt eladó. Tudakozódni lehet a kiadóhivatalba.

„Szent Antal Toulonban és a szegények kenyeré”. Olvasóinknak bizonyára kedves hírül szolgál, hogy ily című könyv jelent meg, melyben a nagy Csodatévő, Pádúai Szent Antal touloni működését beszéli el Buday Aladár, a bp. kath. népkr titkára, szemtanuk és saját tapasztalatai nyomán, huszonnégy fejezetben, különös tekintettel hazánkra. A „kenyeres Szent” tiszteletének mai elterjedettsége mellett valóban időszerű munka ez a könyv, mely mindenkinek kedves olvasmányul szolgálhat. Vonzó modorban írta meg benne a szerző a „szegények kenyeré” kezdetét és világba terjedését, közben szép elbeszéléseket, költeményeket, mik a nagy Szent hatalmát hirdetik. Minden sorából az Úr és a Szent iránti erős bizalom szól hozzánk, lehetetlen, hogy meg ne induljunk rajtok, bizalmat ne merítsünk belőlük. Ajánljuk a kedves könyvet olvasóink figyelmébe és pártolásába. A 232 oldalos, díszes kiállítású kötet olcsó; egy példány ára egy forint, (postán 1 frt. 10 kr. tíz példány 9 frt. Azon zárdáknak, kath. egyesületeknek, kik jótékony célra árusítani kívánják 25 példány 20 frt. Könyvársóknak megfelelő árengedmény. Megrendelhető a Pádúai Szent Antal Lapja szerkesztőségében, Budapestben, Ferencziek zárdája.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

+ **Gazdasági termékek vasuti szállítási kedvezményei.** A biske — szikesfehervár — sárbogárdi helyierdekű vasut vonalán gyorsárúként tetszés szerinti mennyiségben elszállításra kerülő tej, tojás, vaj, friss hús, zöltség, gyümölcs és baromfiküldemények után a mérsékelt gyórsáru-díjtételek helyett a II. osztálya díjtétel alkalmaztatik rovatolás útján. A mérséklés kerek 100%.

* **A szőlő állása hazánkban.** Mint minden évben ugy az idén is a szőlőszeti idény beköszöntésével a földmívelési miniszterium hivatalos közlönyében heti jelentések jelennek meg a szőlő állásáról. Az idei első jelentés következőképpen hangzik: „A szőlők nyitása és metszése befejeztetett. A szőlők általában jól teleltek ugyan, de a hűvös időjárás, mely helyenkint dérral és fagygyal is járt, a szőlőkben is kárt okozott. Jégesők is jártak ugyan az ország több vidékén, de ezek eddig a szőlőben jelentékenyebb kárt még nem okoztak. A szőlőművelők mindenfelé serényen folynak és általában a szőlő felujtás terén az ország minden alkalmas vidékén szép haladás észlelhető.” Vidéken a szőlő állása a következő: „A Duna balpartján a szőlő szépen fakad, jól hajt. Az új ültetés és az ojtás folyamatban van. — A Duna jobbpartján szépen fakad, fűrtök is szépen mutatkoznak rajta. A fagy és jég csak szórványosan, nevezetesen Baranya, Tolna, Veszprém és Zala vármegyék egyes részein okozott benne kárt. Kapálása és karózása most van folyamatba. A Duna-Tisza közén általában szépen fakad, rügyeit néhol a kenderke bogár pusztítja s helyenkint a jég okozott kárt. Metszése és kapálása folyamatban van. — A Tisza jobbpartján a szőlők metszése és nyitása be van végezve s a kapálási munkálatok folynak. A fakadás általában kielégítő, csak itt-ott rosszabb a hosszas hideg idő folytán. — A Tisza balpartján a vészők jól teleltek, metszésük folyamatban van, helyenkint szépen hajtának s az

első kapálása is megkezdett. — A Tisza-Maros szögén metszése be van fejezve, szépen hajt. — Az erdélyi vármegyékben munkáját jobbára befejezték, elég jól mutat.”

Felelős szerkesztő: **Báró Proff Kocsárd.**

NYILT-TÉR.*

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes savanyuvíz

NYÁLKAOLDÓ HATÁSÁNÁL FOGVA A TUDÓ, GYOMOR ÉS HUGYHÓLYAG
+ + + BANTALMAKNÁL + + +
47 0-18 LEGJOBBAN AJÁNLVA!
MINDENÜTT KAPHATÓ!

* E rovatban közlöttékért teletőséget nem vállal a szerkesztőség.

Még 7 előadás.

VICTOR CIRKUS
Szerdán f. hó 17-én
második nagy
ELŐADÁS
változatos műsorral
melyek közül kiemelendő

Madzagoro eredeti japáni bambuzen.
Miss Anita galamb és ágyukirályné
Herold trokeniai sárga mén.
Mister Delbasqu mint Jokei nyeregtelen lovon
6 mén szabadon idomítja és elővezeti az igazgató
Az ülőhelyen bíró nézőknek az istállók megtekintése megengedtetik.
Bővebbet a falragaszok.
Cstüttörtökön, f hó 8-án
fényes nagy előadás
Kezdeté este 8 órakor.
Az előadások bármely időben megtartatnak.

202. 1-1.

